

PAPINA PORUKA
ZA 29. SVJETSKI DAN MLADIH
2014.

**"Blago siromasima duhom:
njihovo je kraljevstvo nebesko!"**
(Mt 5, 3)

Dragi mladi,

još mi je u živom sjećanje naš susret u Rio de Janeiru prigodom 28. svjetskog dana mladih. Bilo je to veliko slavlje vjere i bratstva! Divni brazilski narod prigrlio nas je širom raširenih ruku, poput kipa Krista Otkupitelja koji s uzvisine Corcovada dominira veličanstvenim prizorom plaže Copacabana. Na obalama mora Isus je ponovio svoj poziv da svaki od nas postane njegovu učenik misionar, da ga otkrije kao najdragocjenije blago svoga života i dijeli to bogatstvo s drugima, onima koji su blizu i onima koji su daleko, sve do najudaljenijih zemljopisnih i egzistencijalnih periferijâ našeg doba.

Iduća etapa interkontinentalnog hodočašća bit će grad Krakov 2016. Do tada, u naredne tri godine želim zajedno s vama razmišljati o evanđeoskim blaženstvima koja nalazimo u Matejevu Evanđelju (5, 1-12). Ove ćemo godine razmišljati o prvom: "Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!" (Mt 5, 13); za 2015. predlažem drugo blaženstvo: "Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!" (Mt 5, 8); i, na kraju, 2016. tema će biti "Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!" (5, 7).

1. Revolucionarna snaga blaženstava

Za nas je uvijek radosno iskustvo čitati i razmišljati o blaženstvima! Isus ih je proglasio u svojoj prvoj velikoj propovijedi, na obali Galilejskog jezera. Na obali se okupilo veliko mnoštvo te se Isus morao uspeti na goru da poučava učenike. Zato se ta propovijed zove "Govor na gori". U Bibliji se goru smatra mjestom gdje se Bog objavljuje, a Isus

koji propovijeda na gori predstavlja se kao božanski učitelj, kao novi Mojsije. A što on to ljudima poručuje? Isus nam pokazuje put u život, onaj put kojim je on sâm prošao. Sâm Isus je taj put i on predlaže taj put kao put koji vodi pravoj sreći. U čitavom svom životu, od rođenja u betlehenskoj štalici pa sve do smrti na križu i uskrsnuća, Isus je u sebi utjelovljivao blaženstva. Sva su se obećanja o Božjem kraljevstvu u njemu ispunila.

Naviještanjem blaženstava Isus nas poziv da ga slijedimo, da kročimo zajedno s njim putom ljubavi, jedinim putem koji vodi u vječni život. To nije lak put, ali Gospodin nam jamči svoju milost i nikada nas ne ostavlja same. Siromaštvo, tuge i žalosti, poniženja, borba za pravdu, napori oko svakodnevnog obraćenja, borbe da živimo poziv na svetost, progoni i mnogi drugi izazovi prisutni su u našem životu. Ali ako otvorimo vrata Isusu, ako pustimo da on uđe u naše živote, ako dijelimo s njim radosti i boli, iskusit ćemo mir i radost koje jedino Bog, beskrajna ljubav, može dati.

Isusova blaženstva donose revolucionarnu novost. Ona predstavljaju model sreće koji je u suprotnosti s onim kojeg obično prenose mediji i prevladavajuće mišljenje. Za svjetovni je način razmišljanja sablazan da je Bog postao jedan od nas, da je umro na križu! Prema logici ovoga svijeta, one koje Isus proglašava blaženima smatra se "gubitnicima", slabićima. Veliča se naprotiv uspjeh po svaku cijenu, blagostanje, nadutost moćnika, samopotvrđivanje na štetu drugih.

Isus pred nas, dragi mladi, stavlja izazov da ozbiljno shvatimo njegov pristup životu i odlučimo koji je pravi put za nas i koji vodi istinskoj sreći. To je veliki izazov vjere. Isus se nije bojao pitati svoje učenike žele li ga zaista slijediti ili bi radije išli drugim putovima (usp. Iv 6, 67). Šimun zvani Petar imao je hrabrosti odgovoriti: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!" (Iv 6, 68). Ako budete i vi znali reći "da" Isusu, vaš će se mladi život ispuniti smislom i tako će biti plodonosan.

2. Da bi bili sretni potrebna je hrabrost

Ali što znači biti "blaženi" (na grčkom makarioi)? Biti blaženi znači biti sretni. Recite mi: želite li stvarno biti sretni? U dobu u kojem nas mame mnogi prividi sreće, u opasnosti smo da se zadovoljimo s malim i ne težimo nečem većem kada je riječ o smislu života. Vi naprotiv težite velikim stvarima! Otvorite svoja srca! Kao što je govorio blaženi Piergiorgio Frassati "živjeti bez vjere, nemati baštinu koja će se čuvati, posustati u borbi za istinu, ne znači živjeti već životariti. Ne smijemo nikada životariti, već moramo živjeti" (Pismo I. Boniniju, 27. veljače 1925.). Na dan beatifikacije Piergiorgia Frassatija, 20. svibnja 1990., Ivan Pavao II. ga je nazvao "čovjekom blaženstava" (Homilija na misi: AAS 82 [1990], 1518).

Ako ste doista otvoreni najdubljim težnjama svoga srca shvatit ćete da u vama postoji neugasiva želja za srećom i to će vam omogućiti da raskrinkate i odbacite mnoge "jeftine" ponude koje nalazite oko sebe. Kada tražimo

jedino uspjeh, zadovoljstvo i sebično posjedovanje i to pretvorimo u idole, možda ćemo doživjeti kratkotrajno veselje, osjetiti lažni osjećaj zadovoljstva, ali na kraju postajemo robovi, vječno smo nezadovoljni, nešto nas tjera da uvijek tražimo više. Vrlo je žalosno vidjeti mladu osobu koja "ima sve", ali je umorna i slaba.

Pišući mladima sveti Ivan je napisao: "jaki [ste] i riječ Božja u vama ostaje i pobijedili ste Zloga" (1 Iv 2, 14). Mladi koji se odluče za Krista su snažni, hrane se njegovom riječju i ne "prejedaju" se drugim stvarima! Imajte hrabrosti plivati protiv struje! Imajte hrabrosti za pravu sreću! Recite "ne" kulturi prolaznog, površnosti i odbacivanja, koja smatra da niste sposobni preuzeti na sebe odgovornost i suočiti se s velikim životnim izazovima.

3. Blago siromasima duhom...

U prvom blaženstvu, koje je tema idućeg Svjetskog dana mladih, kaže se da su sretni siromasi duhom, jer njihovo je Kraljevstvo nebesko. U vremenu u kojem mnogi trpe zbog ekonomske krize, može se činiti nepriličnim dovesti siromaštvo i sreću jedno s drugim u vezu. Kako dakle možemo siromaštvo shvaćati kao blagoslov?

Prije svega pokušajmo shvatiti što znači to "siromašni duhom". Kada se Sin Božji utjelovio, izabrao je put siromaštva i poniženja. Kao što kaže sveti Pavao u Poslanici Filipljanima: "Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu: On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe 'oplijeni' uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik"

(2, 5-7). Isus je Bog koji se lišava svoje slave. Ovdje vidimo da Bog bira siromaštvo: premda bogat posta siromašan da nas obogati svojim siromaštvom (usp. 2 Kor 8, 9). To je otajstvo koje razmatramo u jaslicama kada promatramo Sina Božjega u štalici, a potom na križu, gdje ta oplijenjenost samoga sebe dostiže svoj vrhunac.

Grčki pridjev *ptochós* (siromašan) nema čisto materijalno značenje, već znači "prosjak". Taj izraz treba dovesti u vezu s hebrejskim pojmom *anawim*, "Božji siromasi", koji doziva u pamet poniznost, svijest o vlastitim ograničenostima i egzistencijalnom siromaštvu. *Anawim* se uzdaju u Gospodina, znaju da ovise o njemu.

Isus je, kao što je to dobro uočila sveta Terezija od Djeteta Isusa, svojim utjelovljenjem došao među nas kao prosjak koji traži našu ljubav. U Katekizmu Katoličke Crkve se govori o čovjeku kao "prosjaku Božjem" (br. 2559) i kaže se da je molitva susret Božje i naše žeđi (br. 2650).

Sveti Franjo Asiški je potpuno pronikao tajnu blaženstva siromašnih duhom. Naime, kada mu je Isus osobno progovorio u gubavcu i Raspetom, on je prepoznao Božju veličinu i vlastitu nezatnost. U svojoj molitvi taj je Siromašak sate provodio pitajući Gospodina: "Tko si ti? Tko sam ja?". Odrekao se lagodnog i bezbrižnog života i vezao se uz "gospođu siromaštvo" da nasljeduje Isusa i doslovno slijedi evanđelje. U Franjinu su životu nasljedovanje Krista siromašna i ljubav prema siromasima neraskidivo povezani, kao dvije strane iste medalje.

Vi biste me dakle mogli pitati: što možemo konkretno učiniti da se to siromaštvo u duhu pretoči u način života, kako da postane stvarnim dijelom našeg života? Kao odgovor na to pitanje reći ću tri stvari.

Prije svega trebate nastojati biti slobodni od materijalnih stvari. Gospodin nas poziva na evanđeoski način život označen umjerenošću, da ne podlegnemo konzumerističkoj kulturi. To znači da treba tražiti ono bitno i naučiti se osloboditi mnogih površnih i beskorisnih stvari koje nas guše. Odrecimo se silne želje za posjedovanjem, klanjanja novcu i njegova rasipnog trošenja. Stavimo Isusa na prvo mjesto. On nas može osloboditi od idolopoklonstava koja nas čine robovima. Stavite svoje pouzdanje u Boga, dragi mladi! On nas poznaje, ljubi nas i nikada nas ne zaboravlja. Kao što se brine za poljske ljiljane (usp. Mt 6, 28), tako neće dopustiti da nam išta nedostaje! Ako želimo izaći iz ekonomske krize moramo biti spremni promijeniti svoj način života i izbjegavati toliku rasipnost. Jednako kao što nam je potrebna hrabrost da budemo sretni, tako nam je potrebna hrabrost da budemo umjereni.

Drugo: da bi to blaženstvo u svom životu proveli u djelo trebamo doživjeti "obraćenje" u svom odnosu prema siromašnima. Moramo se za njih brinuti, biti osjetljivi za njihove duhovne i materijalne potrebe. Vama mladi na osobit način povjeravam zadaću da ponovno u središte kulture stavite solidarnost. Suočeni sa starim i novim oblicima siromaštva – nezaposlenošću, migracijom i raznim vrstama ovisnosti –, imamo dužnost biti budni i svjesni te pobijediti napast ravnodušnosti. Moramo se

sjetiti i onih koji se ne osjećaju voljenima, koji nemaju nade za budućnost, koji su digli ruke od života zato jer su obeshrabreni, razočarani i prestrašeni. Moramo naučiti biti sa siromašnima. Ne smiju nam samo usta biti puna siromaha a da ništa ne činimo za njih! Pođimo im ususret, gledajmo ih u oči, slušajmo ih. Siromašni su za nas konkretna prigoda da susretnemo samoga Krista, da dotaknemo njegovo ispaćeno tijelo.

Ali – i to je treće što vam želim reći – siromasi nisu samo osobe kojima mi možemo nešto dati. I oni nama mogu mnogo pružiti i mnogo toga nas naučiti. Možemo toliko naučiti iz mudrosti siromaha! Sjetimo se da je jedan svetac iz 18. stoljeća, Benedetto Giuseppe Labre, koji je živio na rimskim ulicama od milostinje koju bi mu udijelili ljudi, postao duhovni savjetnik mnogim osobama, među kojima je bilo i plemića i crkvenih velikodostojnika. U stanovitom smislu siromasi su naši učitelji. Oni nam pokazuju da se čovjekova vrijednost ne mjeri time koliko posjeduje ili koliko novaca ima na računu u banci. Siromah, osoba lišena materijalnih dobara, nikada ne gubi svoje dostojanstvo. Siromasi nas mogu mnogo naučiti o poniznosti i pouzdanju u Boga. U prisposobi o farizeju i cariniku (Lk 18, 9-14) Isus stavlja ovog potonjeg kao uzor jer je ponizan i priznaje se grešnikom. I udovica koja je bacila dva novčića u hramsku riznicu je primjer darežljivosti onoga koji, premda ima malo ili ništa, daje sve (Lk 21, 1-4).

4. ... njihovo je Kraljevstvo nebesko

Središnja tema Isusova evanđelja je Božje kraljevstvo. Isus je Božje kraljevstvo u osobi, on je Emanuel, s nama Bog. U samo je čovjekovo srce usađena želja da se kraljevstvo, Božje gospodstvo, uspostavi i raste. Kraljevstvo je ujedno i dar i obećanje. Već nam je dano u Isusu, ali se tek treba ostvariti u punini. Zato se svakoga dana molimo Ocu: "dođi kraljevstvo tvoje".

Postoji duboka veza između siromaštva i evangelizacije, između teme prošlog Svjetskog dana mladih – "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode" (Mt 28, 19) – i ovogodišnje teme: "Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!" (Mt 5, 3). Gospodin želi siromašnu Crkvu koja naviješta evanđelje siromasima. Kada je poslao dvanaesticu u misiju, Isus im je rekao: "Ne stječite zlata, ni srebra, ni mjedi sebi u pojase, ni putne torbe, ni dviju haljina, ni obuće, ni štapa. Ta vrijedan je radnik hrane svoje" (Mt 10, 9-10). Evanđeosko siromaštvo je temeljni preduvjet za širenje Božjeg kraljevstva. Najljepše i najspontanije izraze radosti koje sam vidio u svom životu bile su one siromašnih osoba koje imaju malo toga na što bi se mogle navezati. Evangelizacija u našem dobu mora biti plod radosti koja se prenosi na druge.

Kao što smo vidjeli blaženstvo siromašnih duhom oblikuje naš odnos s Bogom, materijalnim dobrima i siromasima. Promatrajući Isusov primjer i riječi, zamjećujemo koliko trebamo obraćenje, da nad logikom "sve više imati" prevlada logika "sve više biti"! Sveci nam mogu pomoći shvatiti duboko značenje blaženstava. Proglašenje svetim Ivana Pavla II., koje će se održati na

Drugu vazmenu nedjelju, u tome je smislu događaj koji naše srce ispunja radošću. On će biti veliki zaštitnik Svjetskih dana mladih, čiji je bio pokretač i zagovornik. U općinstvu svetih on će nastaviti biti svima vama otac i prijatelj.

U travnju se obilježava također trideseta obljetnica predaje Jubilejskog križa otkupljenja mladima. Simboličnim čina Ivana Pavla II. bio je početak velikog hodočašća mladih u kojem se u međuvremenu prešlo svih pet kontinenata. Mnogi pamte riječi kojima je papa, na Nedjelju uskrsnuća Gospodinova 1984., pratio taj svoj čin: "Dragi mladi, na završetku Svete godine povjeravam vama sam znak ove Jubilejske godine: Kristov križ! Nosite ga u svijet, kao znak ljubavi Gospodina Isusa prema čovječanstva, i naviještajte svima da je samo u Kristu umrlom i uskrsnom spasenje i otkupljenje".

Dragi mladi, Veliča, himan Marije, koja je bila siromašna u duhu, je također himan onoga koji živi blaženstva. Radost evanđelja izvire iz siromašna srca, koje zna veličati i diviti se Božjim djelima, poput Djevičina srca, koju će svi naraštaji zvati "blaženom" (usp. Lk 1, 48). Neka nam ona, majka siromaha i zvijezda nove evangelizacije, pomogne živjeti evanđelje, ucijepiti blaženstva u naš život i imati hrabrosti da budemo sretni.

Iz Vatikana, 21. siječnja 2014.,
spomendan svete Agneze, djevice i mučenice

Papa Franjo